

HỘI THẢO

HÀI HÒA HÓA CÁC QUY ĐỊNH VỀ SPS CỦA VIỆT NAM VÀ EU: MỘT SỐ QUY ĐỊNH VÀ KHUYẾN NGHỊ ĐỐI VỚI NGÀNH THỦY SẢN VÀ RAU QUẢ VIỆT NAM

Hà Nội, ngày 20 tháng 1 năm 2016

SO SÁNH QUY ĐỊNH CỦA EU VÀ VIỆT NAM VỀ SPS CHO NGÀNH THỦY SẢN

Hà Nội, ngày 20/01/2016

Nguyễn Tử Cương

Tel: 0903 421 228

Email: fitesvietnam@gmail.com

WEB-site: fitesvietnam.com.vn

NỘI DUNG

1. Hệ thống luật pháp Việt Nam và EU trong ATTP, ATSH, TSNG và ghi nhãn sản phẩm
2. Thực thi quy định của Việt Nam – EU trong sản xuất, xuất khẩu thủy sản vào EU
3. Những quy định của Việt Nam nhằm hài hòa với những quy định mới của EU

1. Hệ thống luật pháp Việt Nam và EU trong ATTP, ATSH, TSNG và ghi nhãn sản phẩm

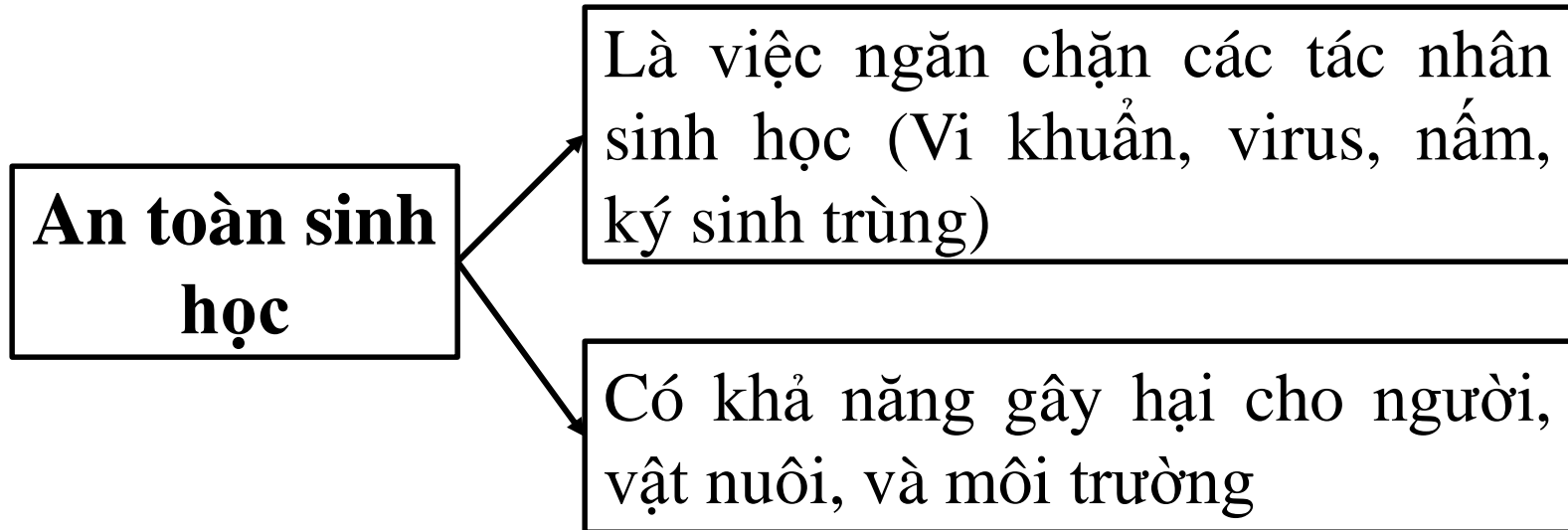
1.1. *Khái niệm về an toàn thực phẩm*

An toàn thực phẩm

Là việc nhận diện mối nguy (vật lý, hóa học, sinh học) gây hại cho sức khỏe người sử dụng

Áp dụng các biện pháp kỹ thuật và quản lý để **phòng ngừa, ngăn chặn**, hoặc **giảm thiểu** mối nguy đến dưới giới mức giới hạn tối đa cho phép

1.2. An toàn sinh học

An toàn sinh học với vật nuôi và môi trường trong thủy sản xuất khẩu vào EU xảy ra đối với một số loại cá cảnh (Ví dụ: Koi cap...) mà chúng có thể sống trong môi trường nước tự nhiên (nước lạnh) của EU

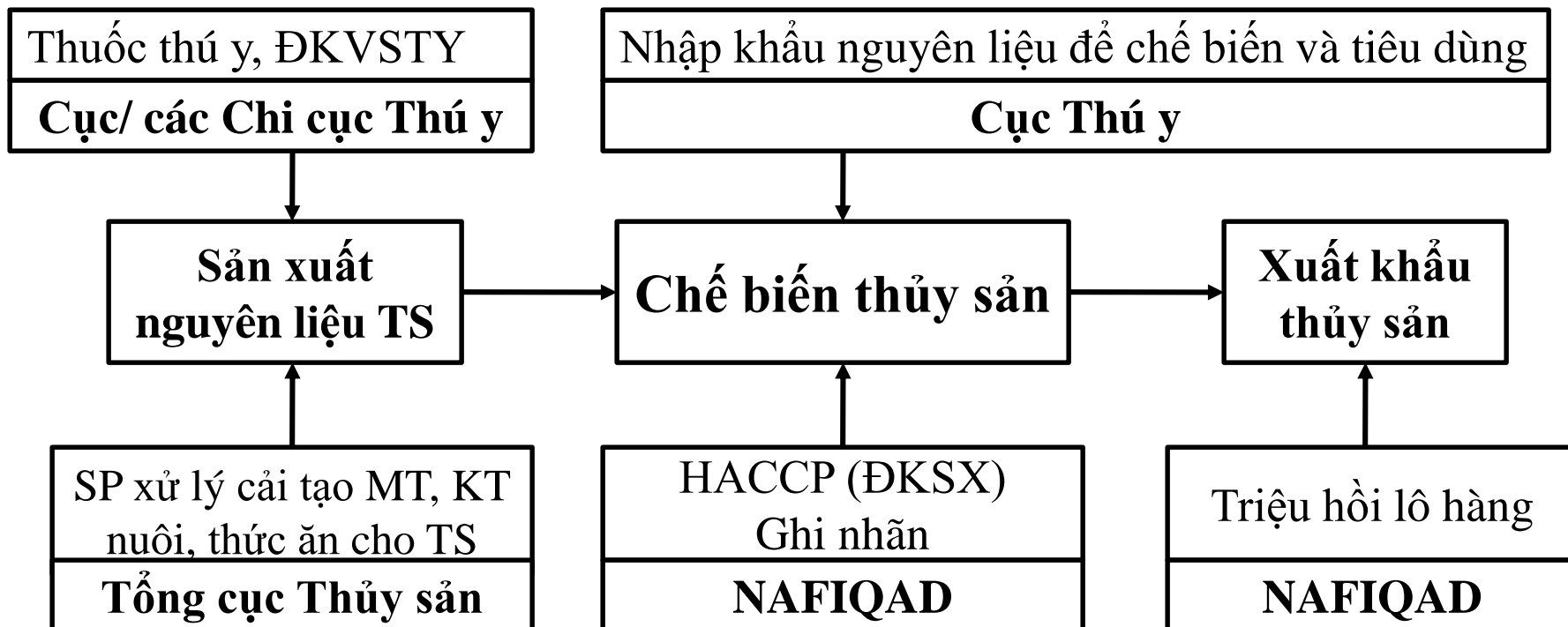
1.3. *Hài hòa quy định của Việt Nam với EU*

TT	Nội dung kiểm soát/ hài hoà
1	Chức năng, nhiệm vụ và năng lực hoạt động của cơ quan nhà nước có thẩm quyền
2	Sản xuất nguyên liệu
2.1	Chứng nhận IUU
2.2	Kiểm soát dư lượng hóa chất độc trong thủy sản nuôi
2.3	Kiểm soát an toàn vùng thu hoạch nhuyễn thể 2 mảnh vỏ
3	Thu mua và chế biến thủy sản
3.1	Kiểm soát ATTP theo HACCP
3.2	Ghi nhãn
3.3	Truy suất nguồn gốc

Chú thích: Nguyên liệu, bán thành phẩm, thành phẩm phải được lấy mẫu theo tần suất phù hợp để kiểm tra các chỉ tiêu ATTP

2. Thực thi quy định của Việt Nam/ EU trong sản xuất và xuất khẩu thủy sản vào EU

2.1. Phân công quản lý nhà nước về ATTP, ATSH

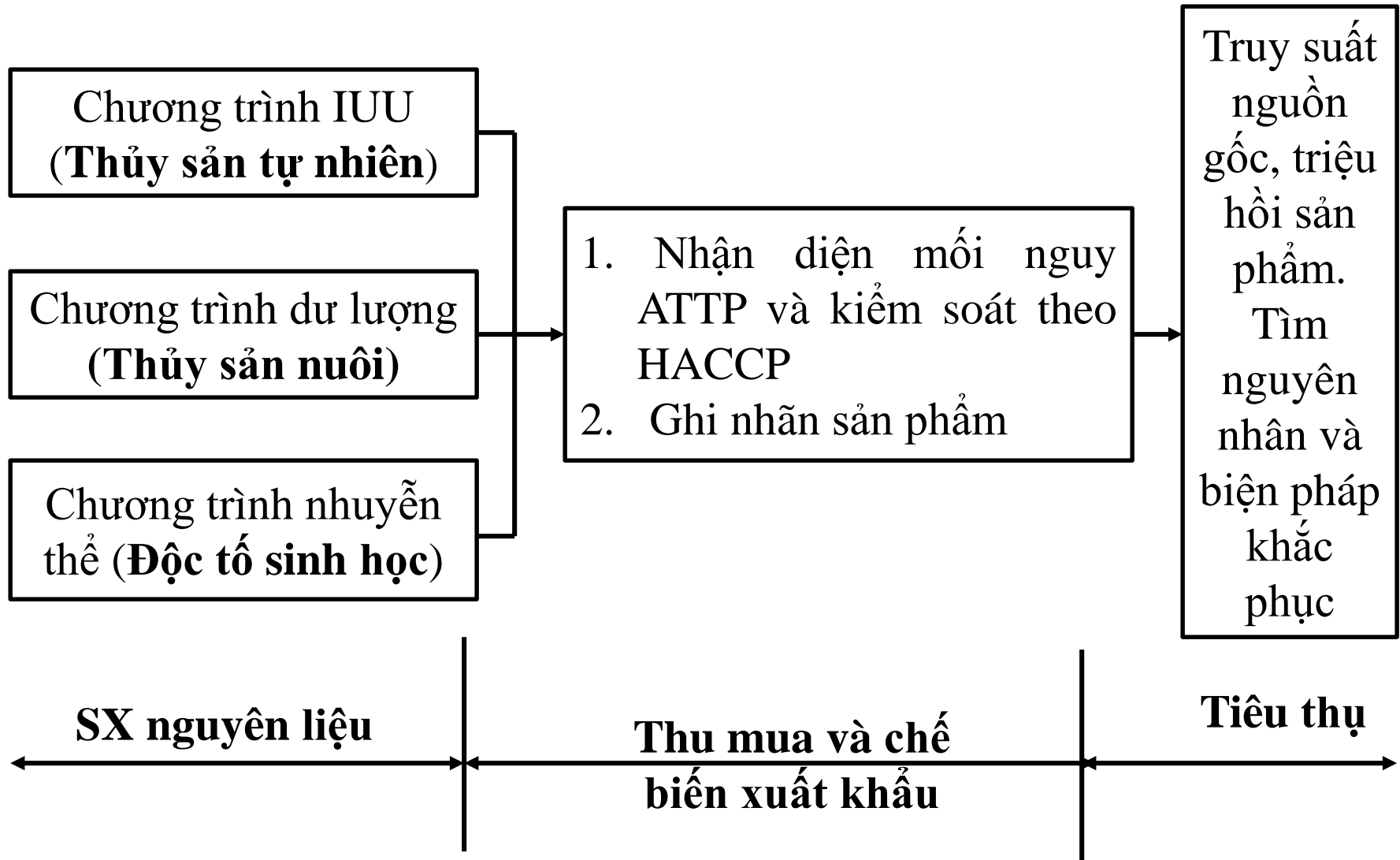

Nhận xét:

- Các quốc gia EU, Nhật, một số nước ASEAN: Toàn bộ công việc trên do một cơ quan đảm nhận
- Ở Việt Nam: Trước 2008 do một cơ quan là NAFIQAVED đảm nhận

2.2. Các công đoạn của chuỗi sản xuất thủy sản

2.2.1 Biểu đồ tổng thể

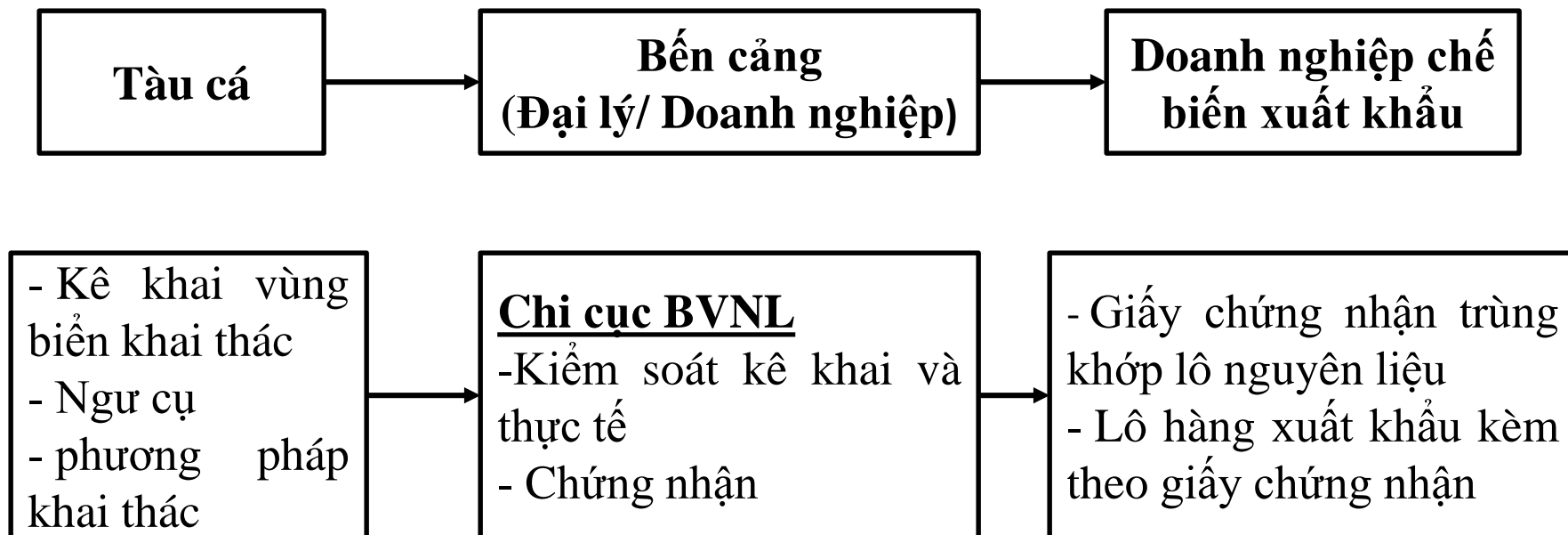
2.2.2 Công đoạn sản xuất nguyên liệu

a. Chương trình chứng nhận khai thác thủy sản tự nhiên có kiểm soát và có khai báo - IUU

a.1 Mục đích:

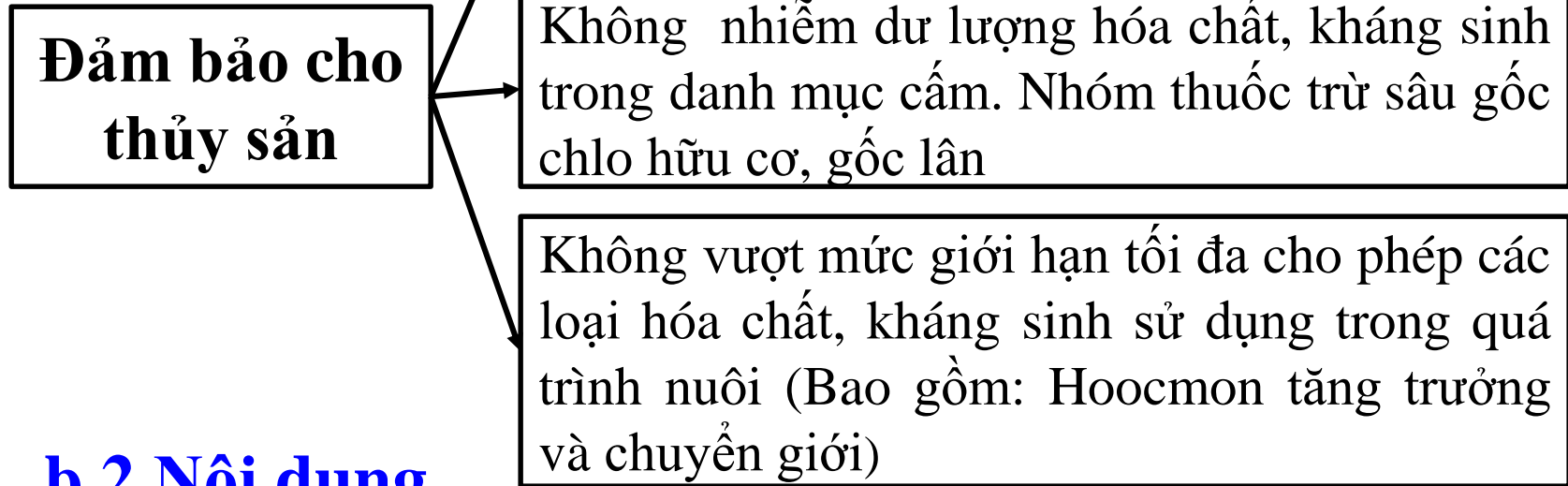
- Bảo vệ nguồn lợi thủy sản tự nhiên
- Bảo vệ thủy sản trong sách đỏ

a.2 Nội dung:

b. Chương trình kiểm soát dư lượng hóa chất độc trong thủy sản nuôi

b.1 Mục đích

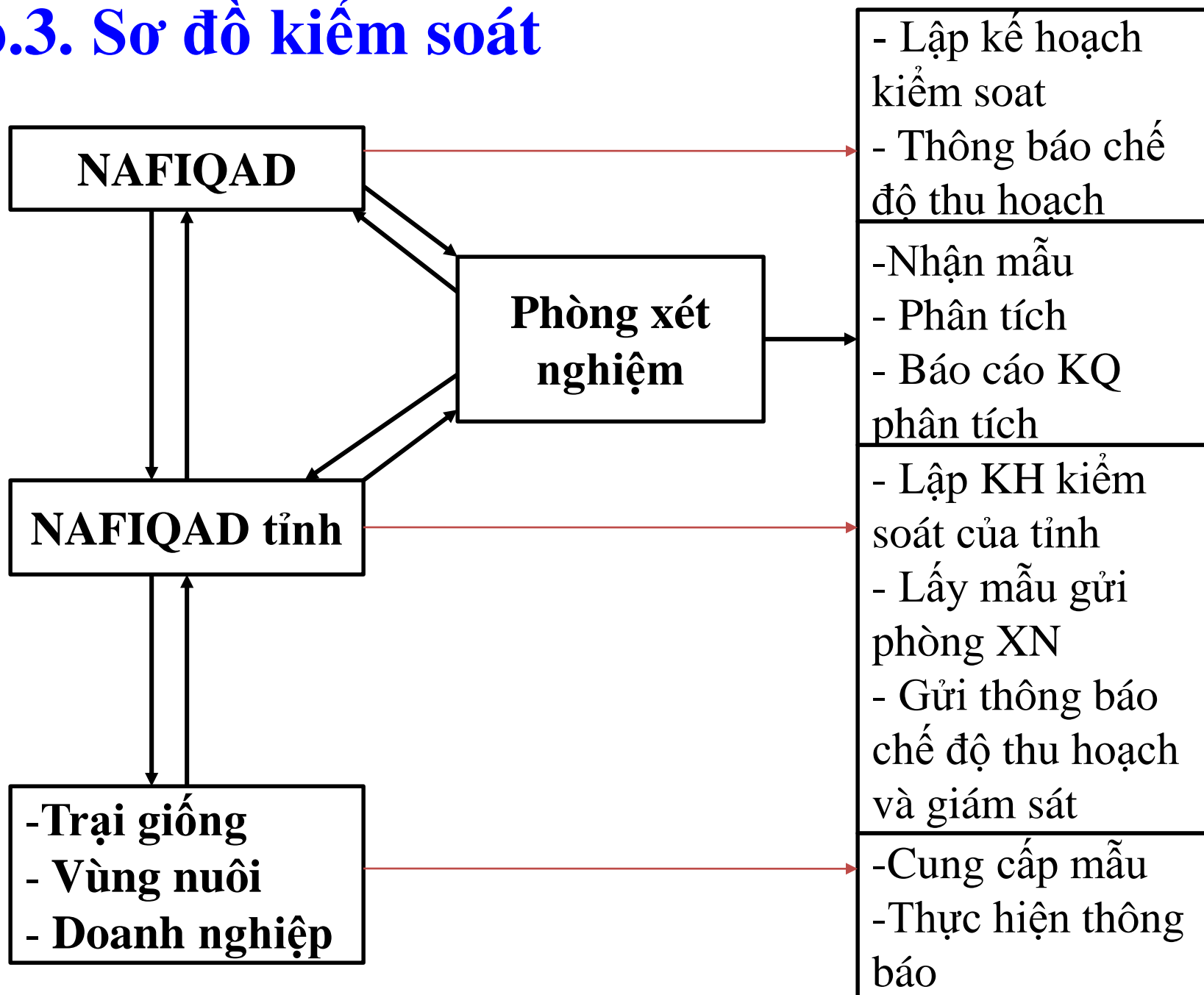
b.2 Nội dung

Vùng nuôi: Cùng loài, cùng phương thức nuôi

Lấy mẫu:

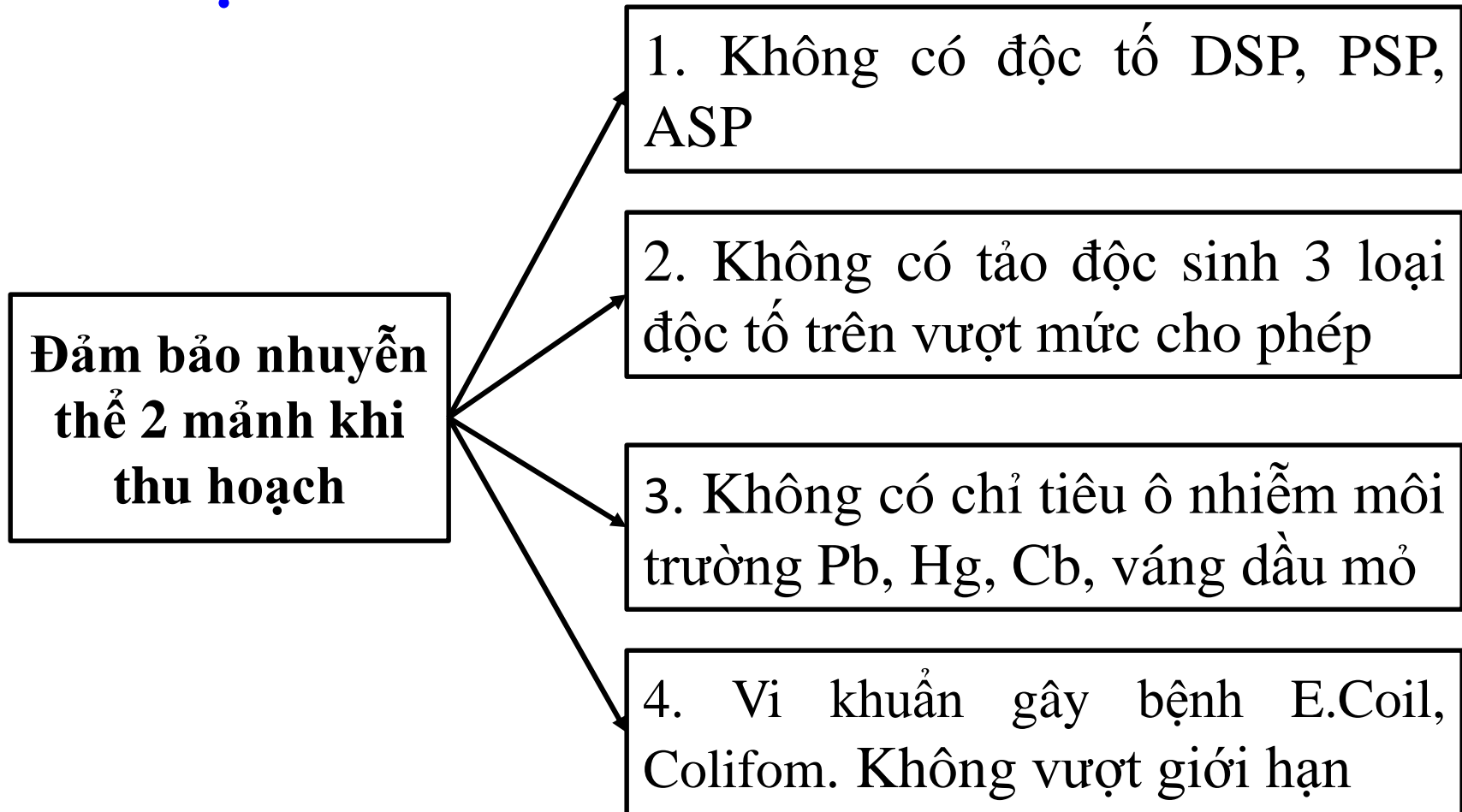
- 100 tấn nguyên liệu lấy 1 mẫu
- Nơi lấy mẫu: Trại giống, ao nuôi, nguyên liệu tại nhà máy

b.3. Sơ đồ kiểm soát

c. Chương trình kiểm soát an toàn thực phẩm vùng thu hoạch nhuyễn thể 2 mảnh vỏ

c.1 Mục đích

c.2 Nội dung

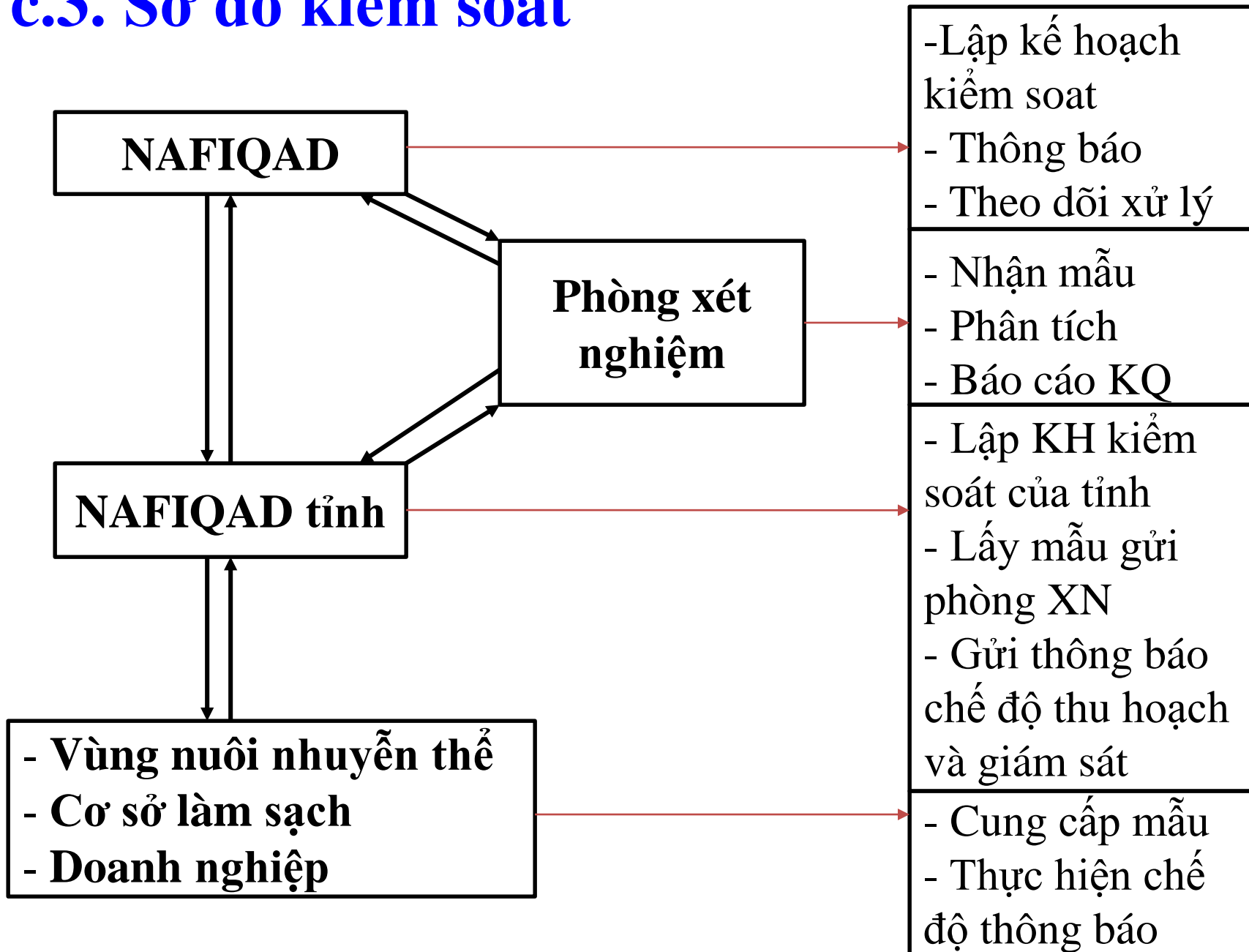
Vùng nuôi: Cùng loài, cùng mức chất lượng nguồn nước

Xác định vị trí lấy mẫu: Đại diện cho toàn bộ vùng nuôi
(Dòng chảy, thủy triều, ô nhiễm từ đất liền)

Nếu các chỉ tiêu nhóm 1, 2, 3 mục c1 đều đạt yêu cầu, thì căn cứ vào giá trị chỉ tiêu nhóm 4, vùng nuôi được xếp vào

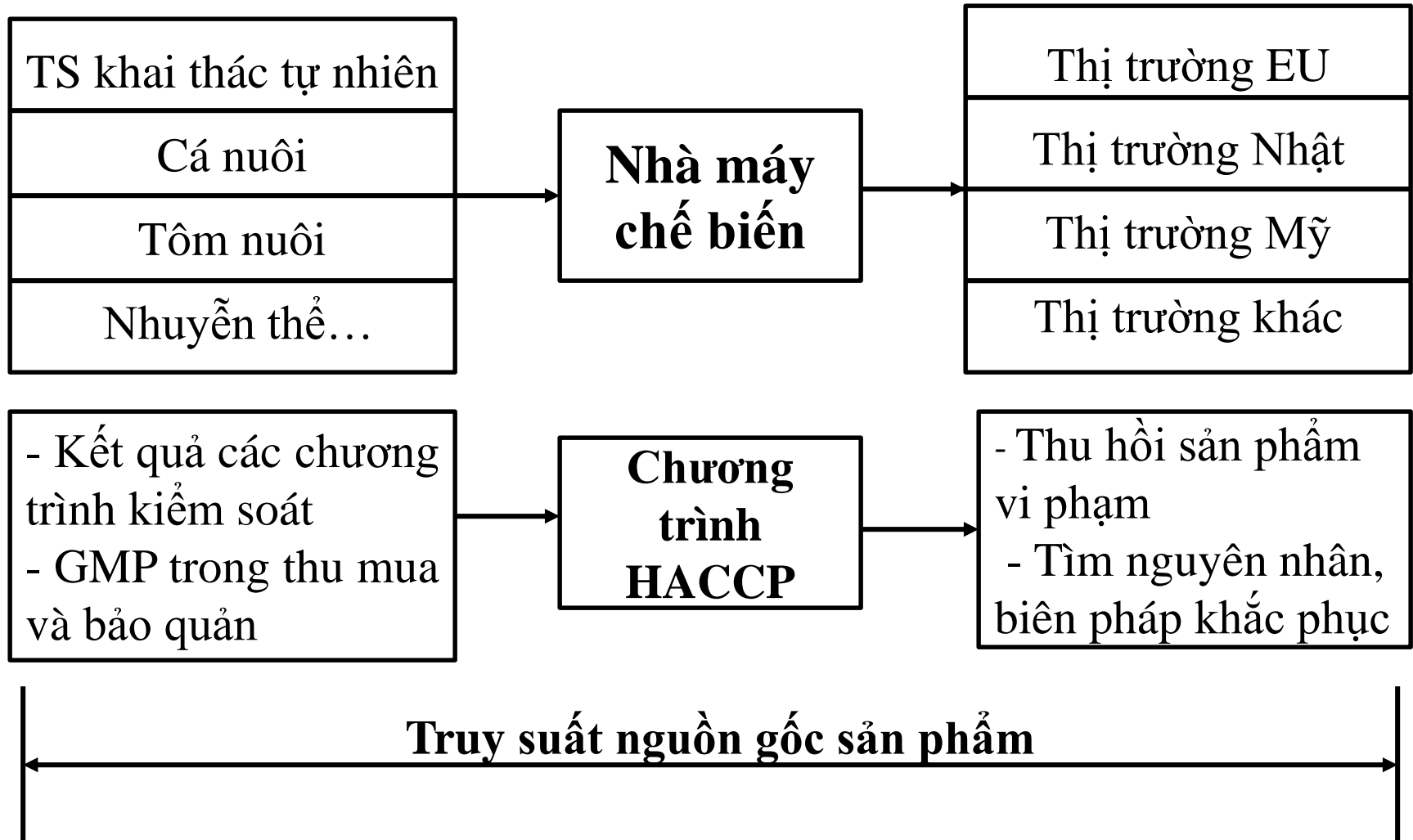
- ✓ Loại A: Thu hoạch để ăn sống
- ✓ Loại B: Thu hoạch làm thực phẩm, nhưng phải làm chín trước khi ăn
- ✓ Loại C: Thu hoạch và phải làm sạch/ chuyển vùng nuôi

c.3. Sơ đồ kiểm soát

2.2.3 Công đoạn thu mua, chế biến và xuất khẩu

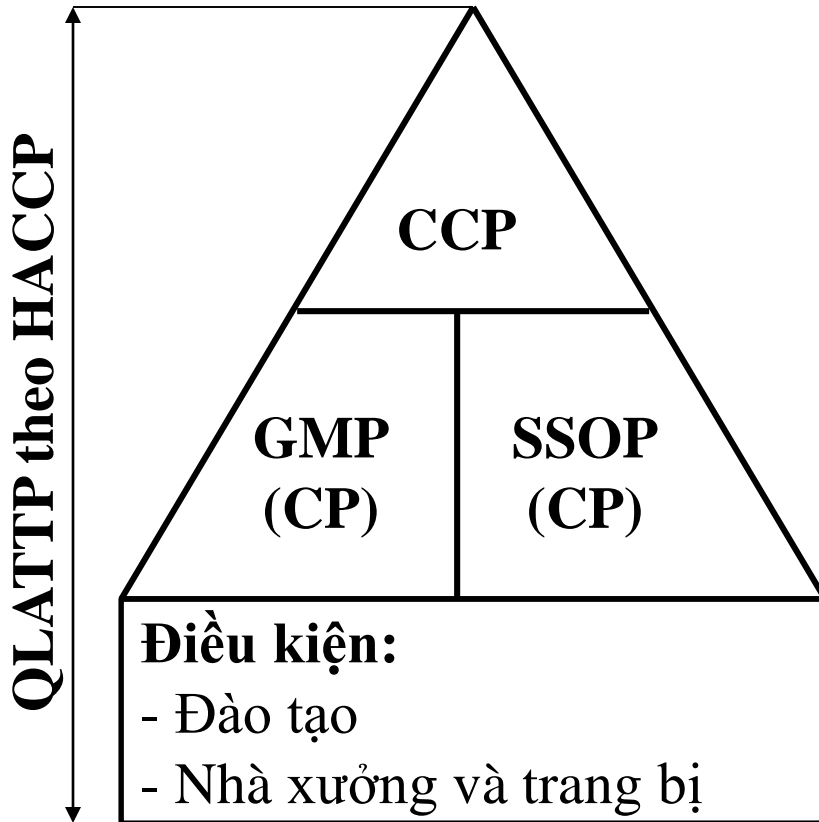
a. Sơ đồ tổng thể

b. Chương trình GMP trong thu mua và bảo quản nguyên liệu

- Nguồn gốc xuất xứ của nguyên liệu
- Kết quả của chương trình kiểm soát các chỉ tiêu an toàn thực phẩm đối với nguyên liệu
- Quy phạm thực hành sản xuất tốt phù hợp với tính chất và các loại mối nguy đối với từng loại nguyên liệu

c. Tại cơ sở chế biến và xuất khẩu thủy sản

HACCP:

- Nhận diện mỗi nguy gây mất An toàn thực phẩm
- Thiết lập kế hoạch HACCP kiểm soát mỗi nguy đáng kể tại điểm kiểm soát tới hạn (CCP)

Tiến trình:

- 12 bước
- 7 nguyên tắc

d. Ghi nhãn

- Tuân thủ theo yêu cầu của thị trường
- Nguyên tắc chung:
 - ✓ Đầy đủ thông tin để người tiêu dùng có thể lựa chọn
 - ✓ Truy suất nguồn gốc khi có sự sai phạm

Chi tiết quy định của EU về ghi nhãn được in trong sách do dự án EU-MUTRAP xuất bản

e. Truy suất nguồn gốc

e.1 Nguyên tắc:

- Tại mỗi công đoạn phải lưu trữ thông tin
 - ✓ Một bước trước
 - ✓ Một bước sau
- Trên nhãn sản phẩm sẽ được mã hóa bằng
 - ✓ Mã số
 - ✓ Mã vạch
 - ✓ Trong tương lai là mã tần số radio

e.2 Khi sản phẩm bị cảnh báo

- Tìm được nguyên nhân lây nhiễm ở công đoạn nào
- Cô lập lô hàng, xử lý đúng sản phẩm bị nhiễm
- Tiết kiệm (Thời gian, công sức và sản phẩm bị hủy)

2.4 Tổng hợp những thành tựu Việt Nam xuất khẩu vào EU

TT	Vấn đề	Công nhận lần đầu	2015	Ghi chú
1	Hệ thống luật pháp trong kiểm soát ATTP thủy sản	1997	Tiếp tục công nhận	Phạm vi mở rộng hơn
2	Cơ quan nhà nước có thẩm quyền trong kiểm soát ATTP thủy sản xuất khẩu	1997	Tiếp tục công nhận	Phạm vi mở rộng
3	Chương trình kiểm soát vùng thu hoạch nguyên thể 2 mảnh vỏ	2000	Tiếp tục công nhận	Năm 2000: 7 vùng Năm 2014: 17 vùng
4	Chương trình kiểm soát dư lượng hóa chất độc trong thủy sản nuôi	2000	Tiếp tục công nhận	Diện tích năm 2000 là 249.000ha, năm 2014 là 600.000ha

2.4 Tổng hợp những thành tựu Việt Nam xuất khẩu vào EU

TT	Vấn đề	Công nhận lần đầu	2015	Ghi chú
5	Chương trình khai thác thủy sản tự nhiên có khai báo và có kiểm soát - IUU	2010	Tiếp tục công nhận	
6	Doanh nghiệp chế biến thủy sản được EU công nhận đủ điều kiện xuất khẩu thủy sản vào EU	1999	Tiếp tục công nhận	Năm 1999: 18 DN Năm 2014: 465 DN Năm 2015: 472 DN
7	Kim ngạch thủy sản xuất khẩu vào EU	1997	Tiếp tục công nhận	Tăng 500 %

3 Những quy định của Việt Nam nhằm hài hoà những quy định mới của EU

3.1. *VietGAP*

a. Bối cảnh

EU; Các tổ chức NGO, hệ thống bán lẻ công bố
ErorepGAP, Global GAP; ASC; MSC

Mỹ: đạo luật Farm bill

Việt Nam có VietGAP

b. Nội dung của các văn bản trên đều hướng tới

- **An toàn thực phẩm**
- **An toàn cho sức khoẻ thuỷ sản** nuôi (Thức ăn, con giống, môi trường sống, bệnh dịch)
- **An toàn cho môi trường** bên ngoài cơ sở nuôi (Khu bảo tồn vùng đất ngập nước, cảnh quan thiên nhiên, môi trường)
- **An sinh xã hội** (Quyền và lợi ích của người làm việc tại cơ sở nuôi, các thành phần kinh tế xung quanh vùng nuôi)

Rất cần thiết làm cho quốc gia, hệ thống bán lẻ, người tiêu dùng EU hiểu chúng ta thực hiện VietGAP là đáp ứng các quy định trên. Tiến tới có chứng nhận VietGAP là được EU công nhận

3.2 Quyền của động vật

- ✓ Mọi thứ trên hành tinh do một loài thông minh nhất “Con người” thống trị
- ✓ Phát triển hành tinh theo hướng tốt đẹp hay hủy diệt nó là do con người quyết định
- ✓ Vấn đề “Quyền của động vật” cũng trong chủ đề này
- ✓ **Thuỷ sản có phải đáp ứng quy định này không (Cá – Giáp xác – Nhuyễn thể) mức độ áp dụng được trình bày tại sách do EU-MUTRAP xuất bản**

Cảm ơn quý vị
đã chú ý lắng nghe!

Liên hệ:

Ban quản lý Dự án EU-MUTRAP

**Phòng 1203, Tầng 12, Khu Văn phòng, Tòa tháp Hà Nội,
49 Hai Bà Trưng, Hoàn Kiếm, Hà Nội**

Tel: (84 - 4) 3937 8472

Fax: (84 - 4) 3937 8476

Email: mutrap@mutrap.org.vn

Website: www.mutrap.org.vn

(Tài liệu hội thảo được đăng trên trang Web này)